

Aktualna družbena vprašanja

Posvetovanje o varstvu otrok*

UREJENO VARSTVO OTROK, POGOJ ZA USPEŠNEJŠE DELO STARŠEV V PROIZVODNJI, JE NALOGA PODJETIJ, KOMUN IN STANOVANJSKIH SKUPNOSTI

Dolfka Boštjančič, Republiški svet Zveze sindikatov za Slovenijo

Današnje zasedanje stalne konference »Družina in gospodinjstvo« pri Republiškem svetu Zveze sindikatov za Slovenijo je sklicano zato, da razpravlja in določi enotna in jasna stališča do vprašanj, ki zadevajo družine zaposlenih staršev, zlasti pa še zaposlenih mater. Ta izredno pomembna naloga ob Tednu otroka, ki se začenja prav danes, čaka nas vse. Gre torej za ukrepanje v našo skupno korist in v korist slehernega posameznika.

Poleg članov stalne konference »Družina in gospodinjstvo« smo na današnje zasedanje povabili tovariše, ki aktivno delajo v Zvezi prijateljev mladine, tovariše in tovarišice iz nekaterih otroških varstveno-vzgojnih ustanov, predstavnike okrajnih in nekaterih občinskih sindikalnih svetov, dalje tovariše iz nekaterih kolektivov, ki so dosegli pri urejanju zastavljenih vprašanj določene uspehe, na drugi strani pa iz kolektivov, kjer je zaposlenih veliko število žena, a ni bilo v tej smeri še dovolj prizadevanj, ter tovariše iz nekaterih stanovanjskih skupnosti.

Sestava sodelavcev na tej konferenci je po mojem mnenju dovolj močna in avtoritativna, da lahko s svojimi gledišči pred javnostjo in svojo lastno dejavnostjo odločilno vplivamo, da bodo zamisli in stališča, ki so rezultat nujnih potreb, porajajočih se v našem — zlasti še naglem gospodarskem — razvoju postajale stvarnost.

V tem smislu pričakujemo, da bo današnja konferenca, katere predmet razprave bo predvsem: kako zagotoviti najsodobnejše varstvo in vzgojo otrokom v času, ko sta roditelja, zlasti mati, odsotna zaradi opravljanja svojih družbenih funkcij, bodisi kot proizvajalca, bodisi kot družbena ali javna delavca, izrazito delavna in akcijska.

Skrb za otroke je dobila v naših razmerah novo socialistično vsebino. Ta skrb vse bolj izgublja v starem pomenu besede »socialni značaj«. Novo vsebino črpa iz naše socialistične družbene ureditve, ki postavlja slehernega državljana, ne glede na spol, v enakopraven položaj proizvajalca — upravljalca in aktivnega činitelja napredka. V takih razmerah so povsem razumljiva vsestranska prizadevanja in družbena skrb za zdravo rast in vzgojo mladega rodu. To velja tembolj, ker so taka prizadevanja nujna in najbolj racionalna za skladen gospodarski in družbeni razvoj.

Seveda bi bilo krivično trditi, da po zmagi socialističnih sil v povojnem obdobju nismo mnogo storili tudi na tem področju. V tem času smo dobili

* Posvetovanje na stalni konferenci »Družina in gospodinjstvo« pri Republiškem svetu Zveze sindikatov za Slovenijo dne 2. X. 1961.

mного otroških varstvenovzgojnih ustanov, kot na primer dečje jasli, otroške vrtce, internate, mladinske domove, šolske kuhinje itd. Iskali smo oblike in poti, ki bi najbolj ustrezale našim razmeram in potrebam. V tem iskanju je bilo poleg uspehov tudi mnogo napak, neekonomičnosti, administrativnosti, idealiziranja itd.

Toda namen današnje konference ni, da bi podrobneje razpravljali o preteklosti, temveč da smelo pogledamo naprej in se odločimo za ukrepe, ki naj zagotove hitrejše in uspešnejše urejanje vprašanj varstva in vzgoje, predvsem otrok zaposlenih staršev. Vsestranski razvoj našega gospodarstva in novi socialistični družbeni odnosi, ki se zlasti hitro razvijajo po uvedbi delavskega in družbenega upravljanja na vseh področjih našega življenja, namreč z vso težo in ostrino zahtevajo ureditev teh vprašanj. Neurejeno ali boljše rečeno nezadostno razvito varstvo, predvsem za otroke, ki še ne hodijo v šolo ali ki hodijo v osnovno šolo, postaja huda ovira za še hitrejši napredek.

Gospodarski, zlasti industrijski razvoj namreč neodvisno od naše volje vpliva na naglo spremembo strukture prebivalstva, pospešuje urbanizacijo in razbija patriarhalne družinske odnose. Ali se danes kdo še čudi, da si žena, ki so jo stari družinski odnosi potisnili v položaj gospodinje-dékle, želi zaposlitve, gospodarske enakopravnosti? Danes so redki, ki ne bi spoznali, da je to najboljša pot k zboljšanju gmotnih razmer v družini in k zboljšanju splošne življenjske ravni. In le mimogrede rečeno, tu gre za mnogo globlje bistvo procesa resničnega ekonomskega in duhovnega osvobajanja članov naše družbene skupnosti.

Če gledamo na varstvo in vzgojo mladega rodu s tega vidika, pa vidimo, da na tem področju še nismo storili dovolj. Kam z otrokom, če se zaposlim? Tako se vprašujejo tisoči. Koliko dobrih kadrov, strokovnjakov, delavk je v zelo težavnem položaju in mora včasih celo zapustiti svoj delovni kolektiv in ostati doma, ko dobita otroka, pa ga v odsotnosti nimata komu zaupati v varstvo. Namesto veselja se povečajo nepremostljive skrbi.

Težko je predočiti ta vprašanja zlasti tistim, ki imajo te stvari tako ali drugače urejene. Toda nekateri podatki nam kažejo ta problem v vsej ostrini. Povedati pa moram, da ti podatki niso specializirani na ta problem, temveč le na zaposlene žene v odnosu na število otroških varstvenih ustanov. Vsekakor bi bolj držala primerjava števila družin, zaposlenosti enega ali obeh roditeljev — število otrok — v odnosu na število in zmogljivosti otroških varstvenovzgojnih ustanov.

Vedno več je pri nas zaposlenih žensk

Letos junija je bilo v Sloveniji zaposlenih 178 867 žensk, ali 37 % vseh zaposlenih. V Sloveniji pa imamo 206 varstvenovzgojnih ustanov, ki lahko sprejmejo 13 000 ali 6,5 % vseh otrok v starosti do 7. leta in 0,9 % vseh otrok v starosti od 7 do 9 let.

To pomeni, da je na tisoč zaposlenih žena v teh ustanovah le 13 otrok. Na podlagi teh, sicer zelo nepopolnih podatkov lahko ugotovimo, da ustanavljanje in organiziranje otroških ustanov nikakor ne gre v skladu z zaposlenostjo žensk. Še posebej moramo opozoriti na to, da se zaposluje vse bolj mladina, ki — kar je povsem razumljivo, ustanavlja nove družine. V zadnjih

šestih mesecih je bilo na novo zaposlenih 24 509 žensk. V istem času pa je bilo ustanovljenih le 19 novih ustanov, ki so sprejele v varstvo in vzgojo kakih tisoč otrok. To nam zopet jasno kaže, kako hitro se ostri ta problem in terja od nas nujne in ustrezne ukrepe.

Da bo razprava na tej konferenci in ukrepanje ter delo po njej na terenu uspešno, naj navedem še podatke o stanju po okrajih:

V okraju Celje je od vseh zaposlenih 32,9 % žensk. V okraju je 16 ustanov, ki lahko sprejmejo 1024 otrok ali 1,8 % vseh otrok do 15. leta. V okraju Gorica je od vseh zaposlenih 31,5 % žensk, v 14 ustanovah je 742 otrok ali 2,4 % do 15. leta. V koprskem okraju je od vseh zaposlenih 33,7 % žensk, 19 ustanov lahko sprejme v varstvo 996 ali 5,9 % otrok do 15. leta. V okraju Kranj je od vseh zaposlenih 41,5 % žensk, v 17 ustanovah je 1247 ali 3,4 % otrok do 15. leta. V ljubljanskem okraju je od vseh zaposlenih 40,7 % žensk, v 57 ustanovah je 4323 ali 4 % vseh otrok do 15. leta. V okraju Maribor je od vseh zaposlenih 34,3 % žensk, 38 ustanov lahko sprejme 2350 ali 2,3 % otrok do 15. leta. V okraju Murska Sobota je od vseh zaposlenih 34,2 % žensk, v 15 ustanovah je 924 ali 2,3 % otrok do 15. leta. In v novomeškem okraju je od vseh zaposlenih 33,1 % žensk, 11 otroškovarstvenih ustanov pa lahko sprejme 438 ali 1,2 % otrok do 15. leta.

Zanimivi in poučni so tudi podatki, ki nam pokažejo odnos zaposlenih moških — žensk v nekaterih občinah. Ti podatki nam lahko služijo za merilo potreb po varstveno-vzgojnih ustanovah.

Nad 50 % vseh zaposlenih je žensk v 6 občinah Slovenije, med njimi so: Tržič z 51,8 %, Domžale 51,6 % in Ljubljana-Center s 50,4 %. Med 40 in 50 % vseh zaposlenih so ženske v 19 občinah, med njimi Ljubljana-Siška s 47 %, Vič s 44 %, Kranj s 47 %, Železniki 47 % itd. Med 30 in 40 % vseh zaposlenih so ženske v 35 občinah, v drugih občinah je odstotek zaposlenih žensk pod 30.

Naj še omenim, kako v nekaterih občinah skrbe za varstvo otrok. Ne zaradi kritike, temveč za spodbudo, da pospešimo organizacijo in ustanavljanje vseh oblik varstva otrok, da prizadevanja usmerimo z vso odgovornostjo na izpolnitev teh nalog, da damo tem nalogam prednost med nalogami komunalne skupnosti. To je namreč prizadevanje za boljši standard naših delovnih ljudi, to je boj za dobro gospodarjenje, za večjo proizvodnjo in proizvodnost. Občina Domžale ima od vseh zaposlenih 51,6 % žensk, 2 ustanovi, ki sprejmeta 125 otrok, Ljubljana-Center 50,4 % žensk, 11 ustanov za 1408 otrok, Kranj ima zaposlenih žensk 49 %, 5 ustanov za 331 otrok, Škofja Loka 44,7 % zaposlenih žensk, 3 ustanove za 219 otrok, Ljubljana-Siška 47 % žensk, 6 ustanov za 600 otrok, Ljubljana-Vič 44 % žensk, 7 ustanov za 340 otrok.

Naj mi oprostite tisti, ki neradi poslušajo številke, toda te številke nam odkrivajo velike pomanjkljivosti v varstvu otrok. Varstva otrok ne smemo zanemarjati ali podrejati večkrat na videz važnejšim problemom. Govorila sem o številkah in odstotkih zaposlenih žensk. V teh podatkih pa niso vštete druge ženske, ki zaradi neurejenega varstva otrok tu niso zajete, ker se ne morejo zaposliti. Za temi številkami so tisoči in tisoči živih tovarišev — delavcev in delavk, uslužbencev itd., katerih misli uhajajo z delovnega mesta — kaj dela otrok, v kakšni družbi je, ali je sit, ali, ali...? Kolikšna škoda nastaja v takih razmerah! Ali ne pomeni — milo rečeno — tako počasno urejanje teh vprašanj razsipanje naporov, ogrožanje normalne rasti mladega rodu, še več,

ali ne vpliva zanemarjanje otroškega varstva negativno na prizadevanje za večjo delovno storilnost in ne zavira strokovnega napredka mnogih, zlasti tovarišic?

Proces zaposlitve žensk je v naših razmerah nujen. Ta proces moramo v našem interesu, v interesu skupnosti, gospodarstva in napredka podpreti in zanj ustvariti vse pogoje. Eden izmed izredno pomembnih pogojev je nedvomno širjenje vseh oblik varstveno-vzgojnih ustanov za otroke. Kako nujno je to, nam pokažejo podatki zaposlenih žensk v posameznih vejah gospodarstva:

V gospodarstvu je bilo ob koncu leta 1960 med zaposlenimi 33 % žensk, v posameznih panogah pa n. pr.: v industriji in rudarstvu 38, kmetijstvu — družbeni sektor 28, v tekstilni industriji 74, grafični 61, tobačni 67, kemični 40, elektroindustriji 49,5, živilski 48, lesni 39, gostinstvu 77 % itd. V negospodarskih panogah: v prosveti 57, v upravi in drugih službah in ustanovah 54 % žensk. Ta proces teče nezadržno. Zadnjih deset let se je letno na novo zaposlilo povprečno do 11 000 žensk — letos pa se je, čeprav smo po novem gospodarskem sistemu zajezili zaposlovanje novih delavcev, zaposlilo v šestih mesecih 24 905 žensk. To pomeni — danes ali jutri tisoče novih družin z otroki, in v času, ko so starši na delu — v večini primerov z nepreskrbljenimi otroki. Menim, da je odveč govoriti, v kakšnem položaju se znajde v takem primeru mati-delavka. Zato postaja širjenje otroških varstveno-vzgojnih ustanov ekonomsko nujno in sestavni del življenjske ravni delavcev in uslužbencev.

S komunalnim sistemom, ki se oblikuje že nekaj let, smo dobili ustanovo, ki s svojim mehanizmom samoupravljanja spodbuja prebivalce komunalne skupnosti k vse večji dejavnosti in prizadevnosti za urejanje vsakdanjih problemov in za gospodarski ter družbeni napredek komune. Stanovanjske skupnosti same, v okviru danih materialnih in drugih možnosti, predvidevajo v svojih programih izpolnjevanje najbolj perečih nalog. Skoraj v vseh primerih so to problemi družine: otroci — njih varstvo, igrišča, prehrana, službe za pomoč družini, ureditev trgovinskega omrežja dnevne potrošnje itd. Posvetovanju, ki smo ga imeli leta 1956 skupno s sveti za šolstvo, socialnim varstvom, zdravstvom; urbanisti, tistimi, ki delajo v komunalnih službah, ter z družbeno-političnimi organizacijami na temo »Komuna in skrb za človeka in pomoč družini zaposlenih staršev« je močno poudarilo načelo, da bodi komuna ne samo iniciator, temveč tudi organizator in odgovorni činitelj pri širjenju in ustanavljanju otroških varstveno-vzgojnih ustanov. Mnoga posvetovanja so iskala najprimernejših oblik tega varstva in spodbujala k hitrejšemu napredku teh ustanov. Na današnji konferenci pa moramo ponovno ugotoviti — to dokazujejo prej navedene številke — da predvsem z obsegom omrežja otroških varstvenih ustanov ne moremo biti zadovoljni. To je ugotovila tudi razprava v Ljudski skupščini Slovenije, ki je na zadnjem zasedanju sprejela resolucijo »O vlogi komune in stanovanjske skupnosti pri razvoju družbene pomoči družini pri varstvu otrok«. S takim stanjem se naše sindikalne organizacije, pa tudi drugi, ki so odgovorni za razvoj in napredek naše družbe, ne morejo in ne smejo zadovoljiti. V bodoče pričakujemo odločnejšo in razumnejšo dejavnost. Saj gre za to, da se tudi v tej smeri sproži prizadevanje za višjo življenjsko raven delovnih ljudi.

Sindikalne podružnice morajo stopiti v prve vrste za urejanje problemov otroškega varstva

V delovnih programih in prizadevanjih sindikalnih podružnic, pa tudi občinskih sindikalnih svetov, je sicer veliko govora, pa tudi prizadevanj in uspehov v borbi za višjo življenjsko raven delavcev in uslužbencev. Kako je z otroki članov delovnih kolektivov? Kaj počenajajo, ko gredo matere in očetje za 8 in več ur z doma? Ti problemi v večini delovnih programov naših sindikalnih podružnic niso našli svojega mesta. Le malo je primerov, ko sta se v obravnavanju tega problema našla dva pomembna činitelja, to je stanovanjska skupnost — organizem, v katerega območju stanujejo delavci — in tista gospodarska organizacija, katere delavci in delavke imajo otroke, pa zanje v njihovi odsotnosti, zaradi dela v tovarni ni poskrbljeno. Ugotovitev, kritik in govorjenja o tem je sicer na pretek, praktične dejavnosti pa žal premalo. Praktična dejavnost pa seveda ne bo uspešna, če ne bomo poznali razmer in življenjskih pogojev družin zaposlenih tovarišev in tovarišic. Zato naj bodo sindikalne organizacije pobudnik potrebnih analiz v kolektivu oziroma občini. Na podlagi teh naj organi delavskega upravljanja store potrebne ukrepe za varstvo otrok članov svojega kolektiva. To je pogoj za uspešno delo in akcijo skupno s prizadetimi stanovanjskimi skupnostmi in komuno. Tako sodelovanje je nujno in glavni pogoj za to, ker bo gospodarska organizacija, le kolikor je neposredno zainteresirana, pripravljena gmotno podpreti skupne napore za ustanovitev varstvenovzgojne ustanove za otroke. Izkušnje kažejo, in to je tudi razumljivo, da mnogi pozivi za gmotno pomoč ostajajo brez odziva, če kolektiv oziroma njegovi člani nimajo od tega neposrednih koristi.

Sindikalne organizacije in drugi za to poklicani činitelji naj bodo pobudniki združevanja interesov. Tako združevanje odpira večje moralne in materialne možnosti za uspešnejše in bolj racionalno razvijanje ustanov in drugih oblik varstva in vzgoje otrok.

V uvodu sem opozorila na to, da vprašanje varstva otrok vse bolj izgublja »socialni značaj« v starem pomenu besede. Njegova nova vsebina je globoko humanana, na drugi strani pa ima svoje racionalno ekonomsko jedro. Razumljivo je, da se starši, ko puščajo doma nepreskrbljene otroke, ne morejo osredotočiti na svoje delovno mesto. Misli jim uhajajo k otroku. Delavec, delavka, ki ga ne tarejo take skrbi, se ves posveča delu, njegova storilnost je večja. Zato je dobro, razumno organizirano varstvo otrok pomemben činitelj za večjo proizvodnost in strokovni napredek. V tem je njegovo ekonomsko bistvo.

Težnja po zaposlitvi ženske je čedalje močnejša. To je praktična posledica delovanja našega socialističnega družbenega sistema ter edina realna pot k enakopravnosti vseh državljanov ne glede na spol. Zadnja leta ugotavljamo tudi, da ženske vse manj zapuščajo delovne kolektive, ko dobi družina prirastek. Toda kako urediti varstvo otroka, to je ob pomanjkanju omrežja organiziranih otroških varstveno-vzgojnih ustanov prepuščeno družini sami. V stiski iščejo najrazličnejše izhode, od oddajanja v rejo do iskanja človeka, ki naj pazi na otroka v času, ko morata zakonca na delo. Od zahteve po skrajšanem osemurnem delu, največkrat na štiri ure, do zahteve, da bi delali samo v eni izmeni. Nekateri zakonci si skušajo urediti delo tako, da eden dela v dopoldanskem, drugi pa v popoldanskem času, tako da eden zamenja drugega v »šihetu« družinskih opravil. To prizadevanje je človeško povsem razumljivo in kaže, kako postopoma izginja predsodek, da so družinska opravila le stvar

žene. Kaj pa proizvodnja? Kakšne težave nastanejo v proizvodnji, ker nekateri ne morejo delati v izmenah, ne opravljati nadurnega dela, kadar je nujno? Kolikšne težave so v organizaciji proizvodnje, če so v kolektivu delavke, ki delajo samo štiri ure. In končno je povsem razumljivo, da v takih primerih pri delavcih in delavkah, ki ne morejo drugače urediti varstva svojih otrok, vnema za strokovno izpopolnjevanje pada. Pravzaprav ne pada njihova vnema po lastni volji, pač pa zato, ker jim nismo ustvarili vsaj najnujnejših pogojev za sodobno varstvo otrok.

In končno je zato v takih primerih raztresenost pri delu razumljiva. Toda raztresenost deluje negativno ne le na storilnost in na racionalno izkoriščanje delovnega časa, marveč dostikrat povzroča tudi nesreče, kar je seve težko dokazati, lahko pa sklepamo iz same logike stvari. Skrbne analize o vzrokih nesreč so pokazale, da je v 75 primerih od stotih vzrok tako imenovani osebni faktor. Trdno sem prepričana, da se prečesto za njim skrivajo neurejene razmere v družini, utrujenost zaradi družinskega dela, skrb za varstvo in vzgojo otrok itd.

Naš gospodarski razvoj je izredno hiter, med najhitrejšimi na svetu. Vedno več državljanov se vključuje med proizvajalce in upravljavce. Vedno več je mladih delavskih družin, kjer sta oče in mati zaposlena. V takih razmerah pomeni počasno širjenje omrežja otroških varstvenih ustanov zadrževanje in zaviranje tega procesa, pomeni otežkočati ali celo onemogočati nenehno strokovno usposabljanje mladih ljudi za čedalje zahtevnejšo proizvodnjo in upravljanje.

Tovariši in tovarišice!

Mobilizacijska in aktivizacijska vloga naših sindikalnih organizacij skupaj z vsemi politično družbenimi činitelji naj teče v dveh smereh. Prvič, v smeri organov komune, drugič v smeri proizvajalca in upravljavca. Komunna, ki povezuje gospodarske, kulturno prosvetne in socialno zdravstvene interese svojih občanov in jih usmerja v korist slehernega posameznika in družbene skupnosti kot celote, je predvsem dolžna v svoji dejavnosti in politiki zadovoljiti potrebe svojih občanov. In če ugotavljamo izredno pomembnost otroških varstvenih vzgojnih ustanov tako za nemoten in hitrejši gospodarski ter vsestranski napredek, kot za zdravo rast mladega rodu, potem je tudi povsem razumljivo, da je komunna prva poklicana, da v svoji politiki zagotovi potrebna sredstva in postane organizator omrežja ustanov za otroško varstvo. Tako politiko je treba zagotoviti v družbenih planih za novo gospodarsko leto, ki jih bomo pripravljali v prihodnjih mesecih.

Naše organizacije pa morajo biti v tej smeri močan in odločen pobudnik akcije. V proračunih in planih komune je treba zagotoviti vsaj najnujnejša sredstva, dopolnjena s sredstvi, ki jih bodo gospodarske organizacije še posebej namenile za pospešeno urejanje problema varstva otrok članov svojega kolektiva. Menim pa, da ne kaže podpirati nikakršnih administrativnih oblik pri določanju dodatnih sredstev gospodarskih organizacij v te namene. V iskanju dodatnih, namenskih sredstev se morajo naše organizacije obrniti na proizvajalca-upravljavca s prepričevanjem in dokazi, da so ta sredstva potrebna. Z družbeno političnimi, predvsem ekonomskimi dokazi ga morajo prepričati, da je dobro organizirano varstvo otrok posredno ali neposredno njemu kot potrošniku v korist in da je del dohodka, namenjen za te investicije, zanesljivo

jamstvo tudi za izboljšanje gmotnega položaja. Če bomo to dosegli, potem bo znal proizvajalec-upravljaec odločati v korist tega, bodisi v delavskem svetu in stanovanjski skupnosti in kot ljudski odbornik.

V uvodnih besedah nisem imela namena, niti ni v moji moči, da bi otroško varstvo osvetlila od vseh strani. Torišče tega dela je izredno široko in pestro in terja neodložljivo mobilizacijo vseh sil in neodložljivo akcijo. Za to imamo vse pogoje, zlasti gospodarske. Potrebna je le odločnejša pobuda vseh nas, ki nam je naš družbeni razvoj pri srcu. Menim, da morajo prav naše sindikalne organizacije stopiti v prve vrste teh prizadevanj, saj so poklicane, da posvečajo vso skrb delovnim ljudem. V teh svojih naporih naj iščejo vse načine in oblike, da zainteresirani — skupaj s stanovanjskimi skupnostmi in komunami — zagotove v okviru možnosti vse pogoje, da bodo lahko naši državljani v polni meri uveljavljali svoje demokratične pravice in izpolnjevali dolžnosti, ki jim jih nalaga naš mehanizem delavskega in družbenega upravljanja, ter zagotovili zdravo rast naših otrok.

V tem smislu ponavljam v začetku izraženo misel, da bodi današnja konferenca delovni dogovor, ki naj v razvozlavanju problemov zdravega in sodobnega varstva otrok odločno odpravi sedanje vrzeli.

VARSTVENE I DRUŽBENE PO

Mil:

Resolucija o na
varstvu, ki jo je te
vso javnost, da razpr

Resolucija poud
dosedanjih družbenih
možnosti za hitrejše
tem pa izpodbujata sta
prizadevnosti in odg

MATERIALNA BAZA IN OSKRBI OTROK

e Slovenije

skupnosti pri otroškem
Slovenije, je že razgibala
enem varstvu otrok.

otrok, potrjuje pravilnost
obenem pa odpira široke
ov otroškega varstva. Ob
družbene činitelje k večji
ih problemov.

Njena temeljna načela moramo sprejeti kot vodilo našega bodočega dela:

1. otroško varstvo je sestavni del splošnih prizadevanj za uspešen vsestranski razvoj mladine, za nove družbene odnose in za izboljšanje življenjskih razmer delovnih ljudi. Zato se mora razvijati hkrati z družbenim napredkom;

2. otroško varstvo vključuje tudi vzgojo, kajti varstvo dosega svoj namen le, če istočasno smotrno aktivizira otrokove zmogljivosti in okolje za to, da bi dosegli napredek v razvoju in oblikovanju mlade osebnosti. Otroško varstvo mora upoštevati družbene vzgojne smotre;

3. razvoj in oblikovanje mladega človeka terjata tako od družine kakor tudi od družbe, da ustvarita otroku za to potrebne pogoje. V teh prizadevanjih se družinska in družbena vzgoja dopolnjujeta.

Na tej osnovi naj današnje posvetovanje ugotovi sedanje stanje družbenega varstva otrok, analizira in razčisti še nekatere probleme s tega področja, obenem pa naj bo tudi uspešen začetek široke akcije za pospešen razvoj otroškega varstva.